

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001505

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявський Тарас Вікторович

2. Taras V. Cherniavskiy

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Дата захисту: 28-05-2024

Спеціальність за освітою: Дизайн

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ЧЕРНЯВСЬКИЙ

Тарас Вікторович ID 5261

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35.09

Тема дисертації:

1. Формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну
2. Formation of the IT culture of the future teacher of labor education by means of graphic design

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). – Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, Полтава, 2024. Робота виконана у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. Захист відбудеться у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка. Дисертаційна робота присвячена проблемі формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну. У роботі вперше вперше обґрунтовано та розроблено теоретичну модель формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну в єдності методологічно-цільового, змістово-процесуального та

результативно-оцінювального блоків, виявлено її діагностичну, освітню та прогностичну функції; встановлені структурні складові інформатичної культури (пізнавально-мотиваційний, діяльнісно-організаційний та результативно-оцінювальний); обґрунтовані критерії та показники (мотиваційний: спрямованість на оволодіння інформаційною культурою, прагнення до опанування засобами графічного дизайну; когнітивний: розуміння змісту, структури інформатичної культури; знання засобів графічного дизайну; діяльнісний: готовність доцільно застосовувати теоретико-методичні знання у професійно-педагогічних ситуаціях; вдосконалення та використання інформатичних інновацій у графічному дизайні; рефлексивний: здатність до самоаналізу навчально-виховного процесу; творчість, активність у освітній діяльності) та схарактеризовано рівні (початковий (потенційно-репродуктивна інформаційна культура), достатній (діяльнісний вияв інформатичної культури) та високий (творче самовираження інформатичної культури)) сформованості цього освітньо-професійного феномену; визначено та обґрунтовано педагогічні умови формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну (створення позитивного стимулювання студентів щодо підвищення рівня власної інформатичної культури; створення освітньо-професійного простору формування інформатичної культури засобами графічного дизайну; розробка та застосування системи навчально-виховних завдань із графічного дизайну для формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання); конкретизовано зміст понять «інформатична культура майбутнього вчителя трудового навчання» та «графічний дизайн», обґрунтовано їхній педагогічний взаємозв'язок; уточнено психолого-педагогічну сутність інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання; подальшого розвитку набули засоби формування та освітньої діагностики інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну (створення ситуацій успіху; тестування, опитування, анкетування, діагностичні завдання, спостереження та ін.). Практичне значення дослідження полягає у розробці та впровадженні в освітній процес педагогічних ЗВО авторського змістового модуля «Формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну» для студентів спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології), методичних рекомендацій з формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну, системи навчально-виховних завдань із графічного дизайну для практичної підготовки майбутніх учителів трудового навчання та методики психолого-педагогічного діагностування їхньої інформатичної культури. Проведене в ході формувального етапу педагогічного експерименту дослідження засвідчило дієве зростання кількісно-якісних показників виконання завдань із виявлення сформованості інформатичної культури майбутніх учителів трудового навчання ЕГ, порівняно з КГ, що стало результатом впровадження спроектованої моделі формування досліджуваного феномену та педагогічних умов її впровадження. Ключові слова: трудове навчання, майбутній вчитель, інформаційна культура, графічний дизайн.

2. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 014 Secondary education (by subject specialties). – V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University, Poltava, 2024. The work was performed at the V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University. The defense will be held at the V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University The dissertation is devoted to the problem of forming the IT culture of the future teacher of labor education by means of graphic design. In the work, for the first time, the theoretical model of the formation of the IT culture of the future teacher of labor education by means of graphic design in the unity of methodological-objective, content-procedural and result-evaluation blocks was substantiated and developed, and its diagnostic, educational and prognostic functions were revealed; established structural components of informatics culture (cognitive-motivational, activity-organizational and result-evaluative); substantiated criteria and indicators (motivational: focus on mastering information culture, striving to master the means of graphic design; cognitive: understanding the content and structure of information culture; knowledge of graphic design tools; operational: readiness to appropriately apply theoretical and methodological knowledge in professional and pedagogical situations; improvement and the use of IT innovations in graphic design; reflective: the ability to self-analyze the educational process; creativity, activity in educational activity) and characterized the level (initial (potentially reproductive information culture), sufficient (activity expression of

information culture) and high (creative self-expression of information culture)) of the formation of this educational and professional phenomenon; the pedagogical conditions for the formation of the IT culture of the future teacher of labor education by means of graphic design are defined and substantiated (the creation of positive stimulation of students to increase the level of their own IT culture; the creation of an educational and professional space for the formation of IT culture by the means of graphic design; development and application of a system of educational and educational tasks in graphic design for the formation of the IT culture of the future teacher of labor training); the content of the concepts "informatics culture of the future teacher of labor education" and "graphic design" is specified, their pedagogical relationship is substantiated; the psychological-pedagogical essence of the informatics culture of the future teacher of labor education has been specified; the means of formation and educational diagnosis of the IT culture of the future teacher of labor education acquired further development by means of graphic design (creation of success situations; testing, surveys, questionnaires, diagnostic tasks, observations, etc.). The practical significance of the study consists in the development and implementation in the educational process of pedagogical higher educational institutions of the author's content module "Basics of graphic design in the formation of the IT culture of the future teacher of labor training" for students of the specialty 014.10 Secondary education (Labor training and technologies), methodological recommendations "Formation of the IT culture of the future teacher of labor training by means of graphic design", a system of educational tasks in graphic design for practical training of future teachers of labor training and methods of psychological and pedagogical diagnosis of their IT culture. The research carried out during the formative stage of the pedagogical experiment testified to the effective growth of quantitative and qualitative indicators of the performance of tasks to identify the formation of information culture of future teachers of labor education in the experimental groups, compared to the control groups, which was the result of the implementation of the designed model of the formation of the studied phenomenon and the pedagogical conditions of its implementation. Keywords: labor training, future teacher, information culture, graphic design.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Sevchuk S., Yaprnets T., Palekha O., Kondel V., Cherniavskiy T., Myronenko V. The key competencies of future specialists in the framework of the sustainable development concept. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research Double-Blind Peer-Reviewed. Volume 11, Issue 2, Special Issue XXIV. 2021. The Authors (November, 2021). P. 127–131.
- Чернявський Т., Титаренко В. Інформатична компетентність як ключовий аспект у формуванні інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки: зб. наук. пр. Вип. 2. 2023. С. 145–155.
- 3. Чернявський Т. В. Інтерактивність та програмне забезпечення у навчанні графічного дизайну майбутніми вчителями трудового навчання. Перспективи та інновації науки. № 1 (35). 2024. С. 387–398.
- 4. Чернявський Т. В., Титаренко В. М. Метод проєктів: історичний аспект і сьогодення. Project approach in the didactic process of universities – international dimension: in 4 parts. Part 2. Lodz: PIKTOR Szlaski i Sobczak Spółka Jawna, 2020. P. 199–209.
- 5. Чернявський Т. В. Графічний дизайн. Становлення української моделі. Теоретико-методичні аспекти технологічної освіти учнівської та студентської молоді засобами естетичної культури та дизайну:

збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (24–25 вересня 2020 року) / За заг. ред. проф. А. Ю. Цини; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, каф. теорії і методики технологічної освіти. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. С. 187–188.

- 6. Чернявський Т. В. Важливі чинники інформатичної культури в підготовці майбутнього вчителя трудового навчання та технологій. Сучасні тенденції підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць / О.В. Марущак (голова) та [ін.]. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2022. Вип. 5. С. 85–87.
- 7. Чернявський Т. В., Титаренко В. П. Graphic design in Future labor education teacher's computer culture formation. Українська професійна освіта: науковий журнал. Вип. 8, 2020. С. 58–62.
- 8. Чернявський Т. В. Особливості формування інформаційної культури майбутніх вчителів трудового навчання. Розвиток технологічної освітньої галузі в руслі Нової української школи: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, каф. теорії і методики технологічної освіти. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2023. С. 500–503.
- 9. Чернявський Т. В. Навчальна програма змістового модуля «Графічний дизайн» підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 8 с.
- 10. Чернявський Т. В. Навчальна програма змістового модуля «Формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну» підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології). Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2022. 8 с.
- 11. Чернявський Т. В. Методика формування інформатичної культури майбутнього вчителя трудового навчання засобами графічного дизайну: методичні рекомендації. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. 28 с

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення системи підготовки майбутніх фахівців технологічної освіти

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 011U003063

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Титаренко Валентина Петрівна

2. Valentina P. Titarenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0553-4277

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макаренко Леся Леонідівна

2. Lesya L. Makarenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6062-8834

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гевко Ігор Васильович

2. Ihor V. Nevko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1108-2753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Близнюк Микола Миколайович
2. Mykola M. Blyzniuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8339-4118

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Лариса Олександрівна
2. Larysa O. Hritsenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0366-9386

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Цина Андрій Юрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Цина Андрій Юрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна